

Ecologisch onderzoek

Toetsing gebiedsbescherming landgoed Halsaf, Babberich

Nader ecologisch onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000) en Natuurnetwerk Nederland

Opdrachtgever

Witpaard

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Toetsing gebiedsbescherming landgoed Halsaf, Babberich

Subtitel

Nader ecologisch onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland)

Projectcode

Datum

Status

16-388

9 december 2016

definitief

Auteur[s]

M. (Mandy) Oudshoorn

Tweede lezer

A. (Anton) Alberts

Opdrachtgever

Witpaard

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Oudshoorn, M. (2016). Toetsing gebiedsbescherming landgoed Halsaf, Babberich. Nader ecologisch onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland). Rapport 16-388. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doel	3
1.2 Wettelijk kader	3
1.3 Situatie en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.4 Algemeen opzet onderzoek	5
2. Natura 2000	6
2.1 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde gebieden	6
2.2 Toetsingskader	7
2.3 Beschermde waarden relevante Natura 2000-gebieden	7
2.4 Potentiële effecten	8
2.5 Effectbeoordeling verstoring	8
2.6 Effectbeoordeling stikstofdepositie	10
2.7 Conclusie Natura 2000	12
3. Natuurnetwerk Nederland	14
3.1 Beleid provincie Gelderland	14
3.2 Situatie plangebied t.o.v. het GNN	14
3.3 Effectbeoordeling	16
3.4 Natuur buiten het Gelders Natuurnetwerk	19
3.5 Conclusie NNN	19
4. Geraadpleegde bronnen	21
Bijlagen	
Bijlage 1 - Inrichting parkeren	
Bijlage 2 - Instandhoudingsdoelen Rijntakken	
Bijlage 3 - Doelsoorten Unterer Niederrhein	
Bijlage 4 - Huidig bestemmingsplan	
Bijlage 5 - Beoogd bestemmingsplan	
Bijlage 6 - Kernkwaliteiten GNN; deelgebied De Liemers Oost (38)	
Bijlage 7 - AERIUS berekening	

Samenvatting

Aanleiding en doel

Ecogroen heeft in opdracht van Witpaard een vervolgoetsing van de uitbreidingsplannen op landgoed Halsaf te Babberich uitgevoerd. De initiatiefnemer wil de bestaande bebouwing (landhuis en duiventil) een horecafunctie met diverse nevenfuncties geven. Er wordt ook een parkeervoorziening (80 plekken) gerealiseerd. In navolging op de Quicksan Natuurtoets in 2015 is in dit rapport de voorgenomen bestemmingsplanwijziging getoetst aan de Natuurbeschermingswet (vanaf 1 januari 2017 Wet natuurbescherming) en het beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).

Natura 2000

Het plangebied ligt op korte afstand (230 meter) van de Natura 2000-gebieden Rijntakken en het Duitse Unterer Niederrhein. De plannen kunnen verstoring en toename aan stikstofdepositie als gevolg hebben. Gezien de ruime afstand tot Habitatrichtlijngebied binnen Rijntakken (meer dan 1 kilometer) en de aard en omvang van de plannen, treedt geen verstoring van habitatrichtlijnsoorten op. Binnen de verstoringsafstand ontbreken tenslotte waarnemingen van broedvogels. Het Vogelrichtlijngebied binnen Rijntakken nabij het plangebied is van beperkte waarde voor niet-broedvogels. Opgaand groen en hoger liggende wegen zorgen voor een afscherpende werking. Er is geen sprake van negatief effect op de instandhoudingsdoelen van de habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels. Habitattypen liggen op grote afstand van het plangebied en zijn niet gevoelig voor verstoring.

Uit de AERIUS-berekening blijkt dat het plan geen toename van stikstofdepositie boven de drempelwaarden van Natura 2000-gebieden heeft. De maximale toename betreft 0,01 mol N/ha/jr op Natura 2000-gebied Unterer Niederrhein. Op overige Natura 2000-gebieden heeft het plan geen stikstofdepositie tot gevolg.

De plannen op het landgoed Halsaf hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat de Natuurbeschermingswet (vanaf 1 januari Wet Natuurbescherming) geen belemmering vormt in het vaststellen van het bestemmingsplan voor landgoed Halsaf.

Natuurnetwerk Nederland

Landgoed Halsaf ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). De ruimtelijke ontwikkelingen (aanleg parkeerplaats en grondwal, aanleg terras) vinden plaats binnen de GO. De plannen hebben een klein negatief effect op het oppervlak van het GO als gevolg van toename van verhard oppervlak door aanleg van de parkeerplaatsen en terrassen.

De ontwikkelingen zijn mogelijk indien natuurgerichte versterkende maatregelen worden genomen. In het plan is reeds rekening gehouden met landschappelijke inpassing van de parkeerplaats en natuurlijke afwatering. Daarnaast dienen aanvullende maatregelen genomen te worden, waarbij gedacht kan worden

aan omvorming van grasland, aanplant struweel (inheemse soorten) en specifieke soortgerichte maatregelen waaronder aanleg amfibieënpool(en) en het aanbrengen van vleermuis- en vogelvoorzieningen.

Door het nemen van genoemde natuurgerichte maatregelen krijgt het landgoed een kwaliteitsimpuls en wordt sterk bijgedragen aan de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het betreffende GNN-deelgebied. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd. Hiervoor kan worden aangehaakt bij het beheerplan voor landgoed Halsaf.

De ontwikkelingen hebben geen effect op natuur buiten het GNN. Weidevogelgebieden liggen op grote afstand (meer dan 10 kilometer). Ganzenfoerageergebied ligt op circa 300 meter ten zuidwesten van het plangebied. De ontwikkelingen hebben geen effect op de openheid van dit gebied en daarnaast ook geen verstorend effect.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Witpaard heeft Ecogroen een vervolgoetsing van de uitbreidingsplannen op landgoed Halsaf te Babberich uitgevoerd. In de Quickscan natuurtoets (Wallink 2015) is geconcludeerd dat effecten op beschermde natuurgebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten.

Natuurwetgeving en -beleid verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten (kunnen) conflicteren met de bescherming van planten, dieren en / of habitats. In voorliggende rapportage heeft Ecogroen de voorgenomen bestemmingsplanwijziging getoetst aan gebiedsgerichte natuurbescherming (Natura 2000-gebieden) en het beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Wettelijk kader

Met ingang van 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. De wet vervangt de huidige wetten die de bescherming van houtopstanden, soorten en natuurgebieden regelen (zie kader 1.1). De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) blijft na 1 januari 2017 gelijk. We toetsen in dit rapport het onderdeel gebiedsgerichte natuurbescherming (nu nog Natuurbeschermingswet), inclusief de ruimtelijke bescherming van het NNN.

Kader 1.1 Wetswijziging per 1 januari 2017

De Wet natuurbescherming vervangt de Boswet (1961), de Flora- en faunawet (1998 en 2002) en de Natuurbeschermingswet 1998 (2005). De wet treedt in werking op 1 januari 2017. Taken en verantwoordelijkheden voor bescherming van natuur worden zoveel mogelijk bij provincies neergelegd, overeenkomstig het uitgangspunt 'decentraal tenzij'. De bescherming van gebieden wijzigt nauwelijks: wel komen de doelen voor de bescherming van Beschermde Natuurmonumenten te vervallen. De grootste veranderingen treden op bij de soortenbescherming (voorheen Flora- en faunawet). Provincies krijgen wel meer bevoegdheid bij het benoemen van beschermde soorten.

1.3 Situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie

Het plangebied een deel van landgoed Halsaf en ligt ten oosten van Babberich (figuur 1.1). Het terrein betreft een bosrijk landgoed met een landhuis. Een deel van het landgoed is opengesteld voor publiek. Rondom het landhuis is permanent oppervlaktewater aanwezig in de vorm van waterpartijen. Verder bestaat het terrein uit een paardenweide, bosschages en laanbeplanting langs de (toegangs)wegen. Het landgoed is op dit moment uitsluitend bestemd voor wonen, bos en agrarische doeleinden. Het landhuis is op dit moment in gebruik als woning. Verder kan men er terecht voor bed and breakfast, vergaderingen en huwelijksvoltrekkingen.

Op dit moment wordt er in het weiland, aansluitend op de westelijke toegangsweg naar het gebouw geparkeerd (maximaal 50 parkeerplaatsen). De gronden rond het landhuis zijn in gebruik als bos, natuur, water en voor agrarische doeleinden.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (rood omlind).

Voorgenomen ontwikkelingen

De initiatiefnemer is voornemens om op het landgoed functieverandering te laten plaatsvinden. Nieuwbouw en sloop zal niet plaatsvinden. Het bestaande landhuis wordt in pandig verbouwd. Het voornemen is om het landhuis een horecafunctie met nevenfuncties te geven. Aan de oost- en westzijde worden terrassen aangelegd. De duiventil wordt in pandig ingericht als bruidssuite (twee bouwlagen). Er vinden geen evenementen op het buitenterrein plaats. De voorgenomen functies zoals beschreven in het bestemmingsplan (Gemeente Zevenaar 2016) betreffen:

- horeca, in de vorm van een restaurant met (buiten)terrassen, een Bed- en Breakfast met 8 kamers, een proeverij en een koekjesfabriek in het landhuis en een bruidssuite in de duiventil;
- kantoorruimte tot maximaal 300 m² bvo;
- praktijkruimtes voor (para)medische therapieën, waaronder fysiotherapie tot maximaal 275 m²;
- een bedrijfswoning.

Ten behoeve van de voorgenomen functies worden aan de noordkant van de westelijke toegangsweg 80 parkeerplaatsen gerealiseerd (zie bijlage 1). Het parkeren wordt landschappelijk ingepast met een grondwal en beplanting.

1.4 Algemeen opzet onderzoek

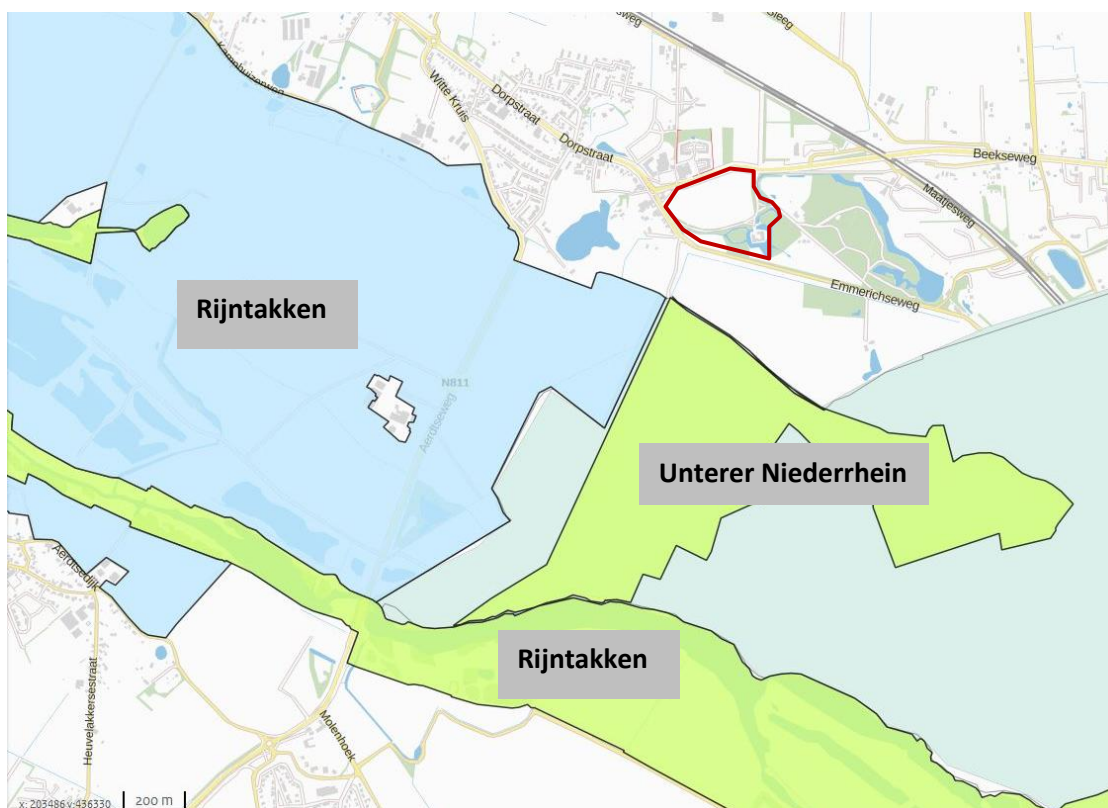
Uit de verzamelde informatie volgt in hoofdstuk 2 en een beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingrepen en activiteiten op beschermde Natura 2000-gebieden (Natuurbeschermingswet 1998, vanaf 1 januari 2017 Wet natuurbescherming). In hoofdstuk 3 worden de voorgenomen plannen getoetst aan het beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland. In hoofdstuk 4 zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven.

2. Natura 2000

In de **Natuurbeschermingswet 1998** is de bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000-gebieden) en Beschermde Natuurmonumenten ondergebracht. Vanaf 1 januari 2017 wordt de bescherming van Natura 2000-gebieden voortgezet in de **Wet natuurbescherming**. Dan vervalt de status van Beschermde Natuurmonumenten. Beide beschermingsregimes verplichten te beoordelen of ingrepen of activiteiten in of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangegeven waarden en geformuleerde instandhoudingsdoelen.

2.1 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn Rijntakken en het Duitse Unterer Niederrhein, beide gelegen op 230 meter ten zuiden van het plangebied (zie figuur 2.1). Het dichtstbijzijnde Beschermde Natuurmonument (Weide Oude Rijnstrangen, onderdeel van Natura 2000-gebied Rijntakken) ligt op circa 2,8 kilometer ten westen van het plangebied (Min EZ 2014).

Figuur 2.1 Topografische kaart met ligging plangebied (rood omlijnd) nabij Natura 2000-gebieden Rijntakken en Unterer Niederrhein. Blauw: Vogelrichtlijngebied, geelgroen: zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied en lichtgroen: topografie Duitsland onbekend (bron: Aerialus.nl).

2.2 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998, vanaf 1 januari Wet Natuurbescherming) biedt de juridische basis voor de bescherming van natuurgebieden in Nederland. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn hiermee in nationale regelgeving verankerd. Natura 2000-gebieden buiten Nederland vallen niet onder de werkingssfeer van de wet. Activiteiten die plaatsvinden op Nederlands grondgebied kunnen echter ook effecten veroorzaken op Natura 2000-gebieden die in het buitenland zijn gelegen. In het geval hiervan sprake is, worden de effecten beoordeeld overeenkomstig de regels die gelden ingevolge de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Bij de beoordeling van negatieve effecten wordt vaak gestart met een zogenaamde Voortoets. Indien uit de Voortoets blijkt dat negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, dan is een vervolgoetsing (de Passende Beoordeling) nodig. Dit rapport beschrijft de effectbeoordeling op het niveau van een Voortoets. Centrale vragen daarbij zijn: zijn effecten van het voorgenomen plan op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied(en) te verwachten en zijn deze effecten mogelijk significant?

2.3 Beschermde waarden relevante Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied Rijntakken

Het plangebied ligt nabij het deelgebied Gelderse Poort binnen Natura 2000-gebied Rijntakken. Dit deelgebied betreft een omvangrijk rivierenlandschap in de stroomdalen van Waal, Rijn en Oude Rijn. Dit deel vormt belangrijk broedgebied voor moerasvogels en voor vogels van waterrijke gebieden en natte graslanden, en tevens een belangrijk rust- en foerageergebied voor eenden en ganzen.

Het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangewezen als speciale beschermingszone voor elf sub)habitat-typen, elf soorten habitatsoorten, twaalf broedvogelsoorten en 26 niet-broedvogelsoorten (Min EZ 2014). Bijlage 2 bevat de volledige lijst met de instandhoudingsdoelen.

Natura 2000-gebied Unterer Niederrhein

Het Vogelschutzgebiet Unterer Niederrhein omvat de Rijnuitwaarden maar ook grote binnendijs gelegen gebieden in het achterland. Het is een typisch stroomdalcultuurlandschap en wordt beïnvloed door de peilverschillen van de Rijn, waardoor ondermeer zandbanken en modderbanken ontstaan. Bij hoog water lopen de graslanden geregeld onder. Zowel wilgenbossen als een verscheidenheid aan kleinschalige landschapselementen zoals hagen maar ook landbouwgrond maken onderdeel uit van het gebied.

Het Vogelschutzgebiet Unterer Niederrhein (zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied) is aangewezen voor negen habitattypen, 20 broedvogels en 37 niet-broedvogels. In bijlage 3 is de lijst met doelsoorten weer gegeven.

2.4 Potentiële effecten

Op basis van de effectenindicator (ministerie van EZ 2015), de activiteiten (§1.2) en expert judgement kan als gevolg van de voorgenomen activiteiten binnen het plangebied verstoring optreden op de omgeving door geluid, licht en beweging als gevolg van menselijke activiteiten. Daarnaast kan het plan leiden tot een hogere uitstoot van stikstof en daarmee mogelijk tot een toename van stikstofdepositie op de omgeving. Stikstofdepositie kan leiden tot verzuring en vermesting van hiervoor gevoelige habitattypen (zie kader 2.2).

Er wordt buiten Natura 2000-gebied gewerkt, zodat geen sprake is van directe effecten zoals aantasting van het oppervlak habitattypen en leefgebied van soorten. Overige effecten worden gezien de aard en omvang van de plannen en de afstand tot de Natura 2000-gebieden uitgesloten. Aangezien de beschermingsstatus van Beschermd Natuurmonumenten per 1 januari 2017 vervalt, zijn effecten hierop niet nader beoordeeld.

In tabel 2.1 zijn de mogelijke effecten als gevolg van het voorgenomen plan samengevat.

Tabel 2.1 Mogelijke effecten als gevolg van het plan op Natura 2000-gebieden.

Mogelijke effecten	Natura 2000-gebieden
Verstoring door geluid, licht en beweging	•
Stikstofdepositie	•

In de hierna volgende paragrafen wordt beoordeeld of de in tabel 2.1 genoemde effecten kunnen leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied(en).

2.5 Effectbeoordeling verstoring

Diverse diersoorten zijn gevoelig voor verstoring door (versterkt) geluid, dat kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Planten en habitattypen zijn ongevoelig voor geluid. Vooral de soortgroep vogels is (zeer) gevoelig voor geluidverstoring.

Habitattypen

Habitattypen (vegetaties) zijn niet gevoelig voor verstoring door licht, geluid en optische beweging. De activiteiten op het landgoed hebben daarmee geen effect op de instandhoudingsdoelen van de kwalificerende habitattypen in Natura 2000-gebieden.

Habitatrichtlijnsoorten

Habitatsoorten zijn (met uitzondering van Kamsalamander en Bever) uitsluitend binnen Habitatrichtlijn-gebied beschermd. Habitatrichtlijngebied behorende bij Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op ruim een kilometer afstand (zie figuur 2.1). Natura 2000-gebied Unterer Niederrhein heeft geen aangewezen habitatsoorten (zie bijlage 3).

In een watergang grenzend aan de noordzijde Natura 2000-gebied Rijntakken (op 250m afstand) zijn de kwalificerende Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Grote modderkruiper bekend (NDFF 2016). Dit deel van het Natura 2000-gebied betreft Vogelrichtlijngebied, waardoor habitatsoorten hier een indirecte bescherming geniet. De plannen leiden, gezien de lokale aard van de activiteiten op het landgoed, echter niet tot verstoring van deze soorten binnen het Natura 2000-gebied. In de Oude Rijn (op meer dan 1 kilometer) is Bever binnen Habitatrichtlijngebied bekend (NDFF 2016). De ontwikkelingen hebben gezien de afstand geen effect op Bever. Er zijn geen verblijfplaatsen van Meervleermuis in de nabijheid van het plangebied bekend. De verder gelegen grote watergangen en rivieren hebben een foerageer- en verbindingfunctie voor de soort. De plannen hebben gezien de afstand en lokale aard van de activiteiten geen effect op Meervleermuis.

Kamsalamander heeft een uitbreidingsdoel binnen Natura 2000-gebied Rijntakken, waarbij populaties buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied van belang zijn voor het instandhoudingsdoel (Provincie Gelderland 2012). Het nabijgelegen Vogelrichtlijngebied is aangewezen als kerngebied binnen het Natura 2000-gebied voor Kamsalamander (Provincie Gelderland 2012). De soort is hier echter niet bekend (NDFF 2016). Wel is een oudere waarneming van de soort bekend op het landgoed, net buiten het plangebied (NDFF 2016). De locatie van de parkeerplaatsen betreft monotoon grasland en vormt geen potentieel leefgebied voor Kamsalamander. De activiteiten op het landgoed hebben gezien de lokale aard ervan geen effect op het leefgebied en kerngebied en van Kamsalamander. Er is geen sprake van negatief effect op het instandhoudingsdoel.

Gezien de ruime afstand tot Habitatrichtlijngebied (meer dan 1 kilometer) en de lokale aard van de plannen treedt geen verstoring van habitatrichtlijnsoorten en aantasting van kerngebieden van Natura 2000-gebieden op. Er is geen sprake van negatief effect op de instandhoudingsdoelen van de habitatsoorten.

Broedvogels

Afhankelijk van de soort ligt de verstoringsgevoeligheid van broedvogels tussen de 100-300 meter (Min. EZ 2014). De afstand tot de Natura 2000-gebieden betreft ruim 230 meter (zie figuur 2.1). Het nabijgelegen Vogelrichtlijngebied is aangewezen als kerngebied voor moerasvogels, Porseleinhoen en Kwartelkoning waar de uitbreidingsdoelstellingen gerealiseerd kunnen worden (Provincie Gelderland 2012).

Er zijn geen waarnemingen van kwalificerende broedvogels in de nabijheid van het plangebied bekend (NDFF 2016). De toekomstige plannen zullen voor een zeer geringe verstoring richting de omgeving zorgen, aangezien geen evenementen op het buitenterrein plaatsvinden maar juist in de bebouwing. Door een toename aan verkeersbewegingen kan wel verstoring optreden. De groensingel aan de zuidzijde van het landgoed en de hoger liggende Emmerichseweg zorgen echter voor een afschermende werking van licht, geluid en optische beweging.

Gezien het ontbreken van waarnemingen van broedvogels in de nabijheid van het plangebied en de afschermende werking van de aanwezige groensingel en dijk treedt geen verstoring van aangewezen broedvogels en aantasting van kerngebieden op. Negatief effect op de instandhoudingsdoelen van broedvogels is daarmee uitgesloten.

Niet-broedvogels

Natura 2000-gebied Rijntakken is in de maanden september tot en met april voor aangewezen niet-broedvogels van belang voor slaap-, foerageer- en rustgebied. De graslanden ten zuiden van het plangebied (op 230 meter afstand) zijn van waarde voor een aantal foeragerende grasetende niet-broedvogels, waaronder ganzen (o.a. Grauwe gans en Kolgans) en weidevogels (o.a. Kievit, Wulp) (NDFF 2016).

Voor niet-broedvogels geldt een maximale verstoringafstand van 300-500 meter (Min EZ 2014a). Binnen deze verstoringcontour zijn een beperkt aantal soorten niet-broedvogels en in geringe aantallen bekend (NDFF 2016). Overige soorten (waaronder eenden, viseters en steltlopers) zijn vooral gebonden aan watergebonden gebieden, natte laagtes en slikkige oevers. Dergelijke biotopen zijn niet in de nabijheid van het plangebied aanwezig. Vooral de delen langs de Oude Rijn (op meer dan 1 kilometer afstand) zijn voor deze soorten van belang (NDFF 2016).

De toekomstige plannen zullen voor een zeer geringe verstoring richting de omgeving zorgen, aangezien geen evenementen op het buitenterrein plaatsvinden maar juist in de bebouwing. Door een toename aan verkeersbewegingen kan wel verstoring optreden. De groensingel aan de zuidzijde van het landgoed en de hoger liggende Emmerichseweg zorgen echter voor een afschermdende werking van licht, geluid en optische beweging.

Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de afschermdende werking van de groensingel en de dijk, hebben de plannen geen effect op de draagkracht van Natura 2000-gebieden voor niet-broedvogels. In de nabijheid van het plangebied is daarnaast voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Er is geen sprake van negatief effect als gevolg van verstoring op de instandhoudingsdoelen van niet-broedvogels.

2.6 Effectbeoordeling stikstofdepositie

Programma Aanpak Stikstof

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft als doel om effecten van stikstofdepositie op beschermde natuurwaarden weg te nemen door:

- de emissies van stikstof (ammoniak en stikstofoxiden) te verminderen (bronmaatregelen) en;
- door (herstel)maatregelen te nemen in de Natura 2000-gebieden.

Kader 2.2: Vermesting en verzuring

Als gevolg van de verbrandingsprocessen komen emissies vrij die een vermestende en een verzurende werking hebben. Vermesting betreft de 'verrijking' van ecosystemen met onder andere stikstof. Het gevolg van vermesting op land is een verandering in de samenstelling van levensgemeenschappen; veelal gekenmerkt door de overheersing van één of enkele planten- en diersoorten. Samen met verzuring en verdroging is vermesting de belangrijkste oorzaak voor de achteruitgang van de terrestrische natuur in Nederland. Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen, waaronder stikstof (NOx) door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's

De rekentool AERIUS is ontwikkeld om de te verwachten depositie van stikstof (N) als gevolg van een project of plan te berekenen en te bepalen of er (voldoende) ontwikkelruimte in het betreffende Natura 2000-gebied beschikbaar is. Voor (bestemmings)plannen kan geen ontwikkelingsruimte worden aange-

vraag, aangezien voor plannen geen vergunning- of meldingsplicht geldt. Wel dient voor vaststelling van het plan het effect van het plan op beschermde natuur in beeld te zijn gebracht. Het PAS biedt daarvoor handvaten om aan te tonen of uitvoering van een vast te stellen (bestemmings)plan strijdig kan zijn met de Nb-wet. Daarom is voor de beoordeling van de uitvoerbaarheid van het plan in beeld gebracht óf er sprake is van een toename aan stikstofdepositie en zo ja, of voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is.

Het PAS gaat uit van drie grenswaarden, te weten 0,05, 1 en 3 mol/ha/jaar. Een depositie lager dan 0,05 mol/ha/jaar wordt als verwaarloosbaar gezien: vervolgstappen ten aanzien van stikstof zijn dan niet nodig. Voor een depositie hoger dan 3 mol/ha/jaar is in de meeste provincies geen ontwikkelruimte beschikbaar. Het project of de activiteit dient in dat geval te worden aangepast. Voor een depositie tot 3 mol/ha/jaar is ontwikkelruimte beschikbaar. Om hiervan gebruik te maken is melding of vergunning voor een project of activiteit nodig:

- bij een depositie $>1 - 3$ mol/ha/jaar moet voor activiteiten en projecten die voortvloeien uit het plan ontwikkelruimte worden vastgelegd via een toestemmingsbesluit (vergunningprocedure);
- bij een depositie <1 mol/ha/jaar kan worden volstaan met een melding via AERIUS (indien het een meldingsplichtige categorie betreft¹).

De tweede optie (melding in AERIUS) is voor diverse Natura 2000-gebieden vervallen, omdat geen of nog maar weinig ontwikkelruimte beschikbaar is. Voor projecten met effecten op dergelijke gebieden kan alleen nog ontwikkelruimte worden aangevraagd via een toestemmingsbesluit (vergunningplicht vanaf een bijdrage $>0,05$ mol/ha/jaar). Voor Natura 2000-gebied Rijntakken is de drempelwaarde al verlaagd (d.d. 15 januari 2016). Hier geldt zodoende een drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar (pas.bij12.nl).

Uitgangspunten

Het toetsingskader van effecten van stikstofdepositie voor een bestemmingsplan(wijziging) bestaat uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke situatie ten opzichte van de toekomstige situatie. In dit geval berekenen we alleen de toename om het verschil ertussen in beeld te brengen.

Bebouwing

- Het oppervlakte aan bebouwing blijft gelijk (2.358m^2 bvo, Breure Janssen 2016). Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande bebouwing van het landhuis; er wordt geen nieuwe bebouwing gerealiseerd (zie 1.2);
- De duiventil wordt ingericht als bruidssuite. Hiervoor is (worst case) de uitstoot van een appartement van 1,11 kg/jr genomen (AERIUS 2016). Deze is ingevoerd als puntbron met de bijbehorende standaardwaarden voor het rekenjaar 2017;
- Voor de koekjesfabriek wordt vanuit gegaan dat deze elektrische ovens gebruikt (geen gasverbruik en uitstoot);

¹ Meldingsplichtige categorieën betreffen; landbouw, infrastructuur, industrie of het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden. Voor overige categorieën hoeft geen melding te worden ingediend wanneer de berekende depositie tussen de 0,05 en 1,0 mol/ha/jaar blijft. Wel dient de AERIUS-berekening bewaard te worden.

- Er worden geen extra of andere verwarmingsketels aangebracht.

Verkeer

- In de huidige situatie zijn 50 parkeerplaatsen aanwezig in het weiland aan de noordkant van de westelijke toegangsweg. In de nieuwe situatie worden op deze locatie 80 parkeerplaatsen gerealiseerd (gemeente Zevenaar 2016). Het aantal parkeerplaatsen neemt daardoor toe met 30 plekken. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat het aantal bezoekers in de toekomst substantieel zal toenemen (med. Dhr. Van der Mark, Witpaard). Uitgangspunt is dat het aantal verkeersbewegingen worst case toeneemt met twee verkeersbewegingen per nieuwe parkeerplaats per dag (60 motorvoertuigen/etmaal);
- Ten aanzien van de nieuwe horeca functie zal ter bevoorrading incidenteel aan- en afvoer plaatsvinden (med. Dhr. Van der Mark, Witpaard): worst-case twee vrachtauto's per dag;
- De aantallen verkeersbewegingen zijn voor de categorieën licht en zwaar verkeer voor het rekenjaar 2017 als lijnbron, binnen de categorie bebouwde kom via de westelijke toegangsweg tot aan de Beekseweg ingevoerd. Dit betreft een worst case scenario, omdat het verkeer dan het dichtst langs het Natura 2000-gebied rijdt. Vanaf de Beekseweg gaat het verkeer op in het heersende verkeersbeeld.

Resultaat en conclusie

Uit de verschilberekening blijkt dat het plan geen toename van stikstofdepositie boven de drempelwaarden van Natura 2000-gebieden heeft. De maximale depositie (0,01 mol N/ha/jr) is berekend op Natura 2000-gebied Vogelschutzgebiet Unterer Niederrhein (Habitattypen onbekend/onzeker). Op overige Natura 2000-gebieden, waaronder Rijntakken, is geen toename berekend (0,00 mol N/ha/jr). In bijlage 6 is de volledige AERIUS-berekening toegevoegd.

2.7 Conclusie Natura 2000

Het plangebied ligt op korte afstand (230 meter) van de Natura 2000-gebieden Rijntakken en het Duitse Unterer Niederrhein. Als gevolg van de uitbreidingsplannen kan verstoring (geluid, licht en beweging) richting de omgeving optreden. Daarnaast kan het plan leiden tot een hogere uitstoot van stikstof (verzuuring/vermesting) op stikstofgevoelige habitattypen. Overige effecten op Natura 2000-gebieden zijn niet aan de orde.

Gezien de ruime afstand tot Habitatrichtlijngebied (meer dan 1 kilometer) en de lokale aard van de plannen, treedt geen verstoring van habitatrichtlijnsoorten op. Binnen de verstoringafstand ontbreken waarnemingen van kwalificerende broedvogels. Het Vogelrichtlijngebied nabij het plangebied is van beperkte waarde voor niet-broedvogels. Vanwege afschermende werking van de groensingel en de hoger liggende wijk treedt geen verstoring op broed- en niet-broedvogels op. Er is geen sprake van negatief effect op de instandhoudingsdoelen van de habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels. Habitattypen liggen op grote afstand van het plangebied en zijn niet gevoelig voor verstoring.

Uit de AERIUS-berekening blijkt dat het plan geen toename van stikstofdepositie boven de drempelwaarden van Natura 2000-gebieden heeft. De maximale toename betreft 0,01 mol N/ha/jr op Natura 2000-

gebied Unterer Niederrhein. Op overige Natura 2000-gebieden heeft het plan geen stikstofdepositie tot gevolg.

Geconcludeerd wordt dat de plannen op het landgoed Halsaf geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden hebben. Geconcludeerd wordt dat de Natuurbeschermingswet (vanaf 1 januari Wet Natuurbescherming) geen belemmering vormt in het vaststellen van het bestemmingsplan voor landgoed Halsaf.

3. Natuurnetwerk Nederland

*De bescherming van het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)**: voorheen de Ecologische Hoofdstructuur kortweg EHS) komt voort uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen de groene contouren van het NNN geldt een ‘nee, tenzij’-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is, tenzij er sprake is van het ontbreken van reële alternatieven en redenen van groot openbaar belang. Wanneer niet teruggevallen kan worden op het ‘tenzij’-gedeelte van het beschermingskader, zal aangetoond moeten worden dat door de plannen de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet significant aangetast worden.*

3.1 Beleid provincie Gelderland

Het Gelderse natuurbeleid is uitgewerkt in de Omgevingsvisie (Provincie Gelderland, 2015a). In Gelderland wordt het NNN het *Gelders Natuurnetwerk (GNN)* genoemd. Rondom het GNN wordt tevens de Groene Ontwikkelingszone (GO) onderscheiden met een dubbeldoelstelling. Hier is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang.

Het beschermingsregime is beschreven in de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland (2015b). Kortweg: nieuwe ontwikkelingen binnen het GNN en grootschalige ontwikkelingen binnen de GO worden mogelijk gemaakt tenzij:

- sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn;
- de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden (kernkwaliteiten) van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt.
- En de overblijvende negatieve effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Uitbreiding van bestaande functies binnen het GNN en nieuwe kleinschalige ontwikkelingen en uitbreidingen binnen het GO zijn mogelijk indien aangetoond is dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan (Provincie Gelderland 2015b).

3.2 Situatie plangebied t.o.v. het GNN

Het landgoed ligt deels in het GNN en deels in de GO, die tot deelgebied De Liemers Oost behoren (figuur 3.1). Hierbinnen zijn ontwikkelingen beoogd en is een bestemmingsplanwijziging voorzien. Hiervoor is toetsing aan het provinciaal beleid aan de orde. Effecten van de beoogde ontwikkelingen op kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het GNN/GO moeten dan worden onderzocht.

Voorziene ontwikkelingen in GNN/GO

Het plangebied heeft in het huidige bestemmingsplan (2013) de bestemmingen Wonen (enkel bouwvlak), en Agrarisch. Een klein randje langs de dijk heeft de bestemming Natuur. Buiten het plangebied gelegen groen (wandelbos) heeft de bestemming Bos. Het beoogde bestemmingsplan gaat uit van een tweetal oppervlakten met de bestemming horeca (het landhuis en de duiventil). Het overige gebied wordt bestemd als Agrarisch, Tuin en Natuur (Witpaard 2016).

Het landhuis heeft in de huidige situatie de bestemming Wonen en dit wordt Horeca. Het bouwvlak blijft nagenoeg gelijk en beslaat de bestaande bebouwing en een deel van de buitenruimte rondom het landhuis. Het bouwvlak ligt in de Groene Ontwikkelingszone. Er komt een tweede bouwvlak van 16m² (bestemming horeca) voor de bestaande duiventil in de Groene Ontwikkelingszone. Het gebied rond de duiventil krijgt de bestemming Tuin. De terrassen aan oost- en westzijde van het landhuis (145m²) vallen buiten het bouwvlak en behoren tot de Groene Ontwikkelingszone. De locatie voor de parkeervoorzieningen en grondwal (circa 2.000m² verharding) ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone en krijgt de bestemming Agrarisch, met functieaanduiding parkeerterrein in het bestemmingsplan. Het gehele plangebied krijgt daarnaast de dubbelbestemming Waarde - Natuur en Landschap. In bijlage 4 is een uitsnede van het vigerende bestemmingsplan opgenomen en in bijlage 5 het beoogde bestemmingsplan.

De ontwikkelingen zijn te beschouwen als kleinschalige ontwikkelingen binnen de Groene Ontwikkelingszone. Voor deze ontwikkelingen geldt dat deze mogelijk zijn, wanneer de kernkwaliteiten -in hun onderlinge samenhang- per saldo substantieel worden versterkt.

Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten die gelden bij het betreffende deelgebied (De Liemers Oost) zijn weergegeven in bijlage 5. Samengevat betreft de kwaliteiten van het GNN in dit deelgebied;

- Landschap: dicht en kleinschalig in het oosten, steeds openener naar het westen met overgangen Montferland en Rijnstrangengebied;
- Ecologische verbindingzones tussen Veluwe-Montferland-Duitsland;
- Cultuurhistorische waarden: o.m. landgoederen, oude ontginningen, hakhout, houtwallen;
- Parels/A-locaties: De Bijvanck, Kwartierse Dijk, Bosslag;
- Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem en grondwater;
- Ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater, waterberging;
- Alle door de Flora- en faunawet (m.n. Das en Steenuil) of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in het deelgebied.

Daarnaast zijn er ook ontwikkelingsdoelen voor natuur en landschap opgesteld voor het GNN en het GO die vooral gericht zijn op omvorming en natuurontwikkeling (zie bijlage 6).

Figuur 3.1 Landgoed Halsaf ten opzichte van de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelzone (lichtgroen).

3.3 Effectbeoordeling

Hieronder wordt voor de kernkwaliteiten van het betreffende deelgebied op een bondige wijze de effecten van de ontwikkelingen beschreven en wordt geadviseerd hoe versterking van kernkwaliteiten van het betreffende GNN-deelgebied mogelijk is.

- *Landschap: dicht en kleinschalig in het oosten, steeds openener naar het westen met overgangen Montferland en Rijnstrangengebied*

De ontwikkelingen op het landgoed zijn lokaal en beperkt in omvang en hebben daardoor geen impact op het omliggende landschap. Er worden geen groenopstanden gekapt en de groene contouren op en rond het landgoed blijven intact.

In het plan is reeds rekening gehouden met een landschappelijke inpassing van de parkeerplaatsen door aanleg van een grondwal met daarop beplanting aan de noordzijde van de parkeervoorziening. Het zicht van buitenaf op het landgoed blijft daarmee groen. De beoogde ontwikkelingen hebben zodoende geen negatief effect op het landschap. Als aanvulling hierop wordt geadviseerd gebruik te maken van inheem-

se, streekeigen, struikgewassen bij het inplanten van de grondwal, passend bij de uitstraling van het landgoed.

- *Ecologische verbindingzones tussen Veluwe-Montferland-Duitsland*

Landgoed Halsaf vormt een groene stapsteen in het omliggende gebied. Het gebied rondom het landgoed is vrij open en vooral in agrarisch gebruik. Vanwege de aanwezigheid van infrastructuur en bebouwing en recreatie in de nabijheid, vormt het landgoed een rustige oase in het buitengebied. Via een (smalle) houtsingel staat het landgoed in verbinding met bosgebieden in het oosten. Direct ten zuiden/zuidwesten liggen de Oude Rijnstrangen die van grote ecologische waarde zijn en zijn aangewezen als Natura 2000-gebied Rijntakken (zie ook hoofdstuk 2). In de huidige situatie is het landgoed ook al toegankelijk voor wandelaars, fietsers en autoverkeer. De ontwikkelingen zorgen voor een geringe toename aan bezoekers (med. Dhr. Van der Mark, Witpaard) die gebruik maken van bestaande wegen en paden, zodat de ecologische waarde als gevolg van de ontwikkelingen niet of nauwelijks aangetast wordt.

De ecologische waarde van het landgoed kan verhoogd worden door het nemen van natuurgerichte maatregelen. Te denken valt aan omvorming van graslanden (o.a. grote weide) die nu een agrarische functie hebben, naar meer kruiden- en faunairijk grasland dat meer passend is bij de beoogde natuurbestemming. Ook kunnen struwelen worden aangeplant langs de groenopstanden om de omringende houtsingels breder en daarmee robuuster te maken. Op deze wijzen ontstaat meer variatie in de vegetatie en opgaand groen, wat een gunstig effect heeft op de biodiversiteit. Met deze maatregelen wordt tegelijkertijd aangesloten bij het streefbeeld en bijbehorende maatregelen die genoemd staan het beheerplan voor het landgoed (Stichting PHB 2008).

- *Cultuurhistorische waarden: o.m. landgoederen, oude ontginningen, hakhout, houtwallen*

De ontwikkelingen hebben geen negatief effect op de huidige cultuurhistorische waarden. De uitstraling en de waarden van het landgoed blijven behouden. Er vinden geen werkzaamheden aan de groenelementen en watergangen plaats. Er wordt geen nieuwe bebouwing gerealiseerd. De duiventil is een bestaand gebouw en wordt inpandig heringericht tot bruidssuite. Aan de buitenzijde worden geen ingrepen gedaan, zodat ze cultuurhistorische waarden behouden blijft. Door landschappelijke inpassing van de parkeerplaatsen met een grondwal blijft het zicht op het landgoed groen. De cultuurhistorische waarden worden zodoende niet aangetast door de ontwikkelingen.

- *Parels/A-locaties: De Bijvanck, Kwartierse Dijk, Bosslag*

Landgoed Halsaf is niet aangemerkt als een parel of een A-locatie (Provincie Gelderland 2014b). Deze gebieden liggen op meer dan 1 kilometer afstand en liggen buiten de invloedsgebied van de ontwikkelingen op het landgoed.

- *Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem en grondwater*

Het landgoed en de directe omgeving maakt geen onderdeel uit van stilte-, intrek- en grondbeschermingsgebieden (Provincie Gelderland 2014b). De nieuwe functies vinden plaats in de bestaande gebouwen en hebben daarmee geen effect op de abiotiek. Voor de aanleg van de parkeervoorzieningen wordt rekening gehouden met de verwachtingswaarde ten aanzien van archeologische. Diepere grondlagen worden niet vergraven. Regenwater dat valt op het verharde oppervlak van de parkeerplaatsen wordt op een natuurlijke wijze met behulp van molgoten en uitstroompotten op een groensingel afgevoerd.

- *Ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater, waterberging.*

Landgoed Halsaf wordt gebruikt voor kleinschalige recreatieve doeleinden gericht op cultuur en natuur. Hiervoor zijn de gebouwen in gebruik en zijn enkele paden opengesteld voor het publiek. Met de voorgenomen ontwikkelingen wordt de locatie ook toegankelijk voor diverse doelgroepen, vooral op gebied van horeca/recreatie. Hiermee blijft het landgoed in stand, wordt de ruimtelijke kwaliteit versterkt en kennis verspreid over de cultuurhistorie. De wegen Dorpstraat/Emmerichseweg en Beekseweg zijn daarnaast aangewezen als 'kernnet recreatief routenetwerk'. Het plangebied ligt tussen deze wegen. Door middel van de realisatie van de voorgenomen functies op het landgoed wordt het omliggende recreatieve routenetwerk versterkt (Stichting PHB 2008). De voorgenomen ontwikkelingen dragen zodoende bij aan de recreatieve functie van het landgoed. Het landgoed heeft geen functie in de zin van drinkwater en waterberging (Atlas van Gelderland).

- *Alle door de Flora- en faunawet (m.n. Das en Steenuil) of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in het deelgebied.*

Voor dit plan is gericht onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd (Wallink 2015). In het landhuis en in diverse bomen zijn potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. Daarnaast zijn enkele nesten van Eekhoorn in de groenopstanden aanwezig. Het landgoed en de omgeving is niet van waarde als leefgebied van Das (NDFF 2016, Wallink 2015). Steenuil is wel bekend in de omgeving van Babberich (NDFF 2016), maar het landgoed vormt geen essentieel onderdeel van het leefgebied van Steenuil. Op het landgoed - buiten het plangebied - is een oudere waarneming van Kamsalamander (zowel Ff-wet als Nb-wet soort) bekend (NDFF 2016). De plannen (aanleg parkeerplaats, terrassen en activiteiten in gebouwen) hebben gezien de lokale aard geen effect op het leefgebied van Kamsalamander (zie ook 2.5). Van extra verstoring of vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van (strikt) beschermde soorten is dan ook geen sprake.

De ecologische waarde van het landgoed kan aanmerkelijk versterkt worden door het nemen van diverse natuurgerichte maatregelen. Er kan gedacht worden aan;

- aanleg amfibieënpoel(en) bijvoorbeeld in de ronde wei. Een ontwerp dient in overleg met een deskundige op het gebied van amfibieën opgesteld te worden;
- omvorming van grasland naar kruiden- en faunarijk grasland (ook als versterkende maatregel genoemd bij het aspect 'ecologische verbindingszone'). Dit zorgt voor vergroting biodiversiteit, waarbij meerdere soortgroepen profiteren (insecten, vogels, vleermuizen, zoogdieren);
- aanplanten van inheemse struikgewassen en struwelen dat sterk bijdraagt aan vergroting van de biodiversiteit (ook genoemd bij aspect 'landschap');
- aanbrengen vleermuis- en vogelvoorzieningen (o.a. nestkasten) in opgaand groen en aan bebouwing.

- *Oppervlakte en samenhang tussen de gebieden*

Naast de bovengenoemde kernkwaliteiten zijn de aspecten oppervlakte en samenhang ook van belang in het beoordelen van plannen binnen het GNN/GO (Provincie Gelderland 204).

Per saldo wordt er door aanleg van de parkeervoorzieningen en aanleg van terrassen ruim 2.000m² verhard oppervlak toegevoegd in het plangebied (zie 3.2). Naast de twee oppervlakten met de bestemming horeca (landhuis en duiventil), wordt het overige deel van het landgoed bestemd als Agrarisch, Tuin of

Natuur. In de huidige situatie is het plangebied bestemd als Wonen en Agrarisch en een snippertje als Natuur (zie bijlage 4). Het oppervlakte met de enkel- en dubbelbestemming Natuur binnen het plangebied wordt door de bestemmingsplanwijziging significant vergroot (zie bijlage 5), waardoor juist sprake is van een positief effect op het aspect oppervlakte natuur.

Voor wat betreft de kwaliteit binnen de delen die bestemd zijn als natuur is echter een kwaliteitsslag te behalen. Bij bovengenoemde kernkwaliteiten zijn deze verbetermogelijkheden op het gebied van inrichting, omvorming en beheer benoemd. Deze maatregelen dragen ook bij aan het aspect samenhang van het GNN. Het landgoed vormt een waardevolle stapsteen nabij de Rijnstrangen, die via landgoed Bijvanck in verbinding staat met het Bergherbos. Door de natuurgerichte versterkende maatregelen zal landgoed Halsaf een hogere ecologische waarde hebben en van groter belang zijn in deze verbindingfunctie.

3.4 Natuur buiten het Gelders Natuurnetwerk

In het Gelders ruimtelijk beleid (Provincie Gelderland, 2014a) is naast bescherming van natuur binnen het Gelders Natuurnetwerk ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het Gelders Natuurnetwerk. Het betreft bijvoorbeeld weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied. Dergelijke gebieden kenmerken zich door de relatieve rust, de grote openheid en weidsheid. De weidevogelgebieden en de ganzenfoeragegebieden zijn bijzonder onderdelen van de GO. De provincie wil in deze gebieden de openheid en rust beschermen.

Effectbeoordeling

Ganzenfoerageergebied ligt op circa 300 meter ten zuidwesten van het plangebied (Atlas van Gelderland). De ontwikkelingen hebben geen effect op de openheid van dit gebied. Er worden geen grote of hoog opgaande objecten binnen de gebieden geplaatst. De ontwikkelingen hebben ook geen significant verstrend effect (zie ook 2.5). Weidevogelgebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand, waardoor geen sprake is van effect.

3.5 Conclusie NNN

Landgoed Halsaf ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). De ruimtelijke ontwikkelingen (aanleg parkeerplaats en grondwal, aanleg terras) vinden plaats binnen de GO. Voor nieuwe kleinschalige ontwikkelingen en uitbreidingen binnen de GO geldt dat deze mogelijk zijn indien de kernkwaliteiten van het betreffende deelgebied per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd.

In tabel 3.1 zijn de effecten van het plan op de betreffende kernkwaliteiten samengevat. Tegelijkertijd is aangegeven hoe deze versterkt kunnen worden.

Tabel 3.1 Samenvatting effecten op kernkwaliteiten van betreffende GNN-deelgebied waarin het plangebied ligt (De Liemers Oost) en (mogelijk) te nemen versterkende maatregelen.

Kernkwaliteit	Effect	Versterkende natuurmaatregelen
Landschap	Geen negatief effect	Landschappelijke inpassing parkeervoorzieningen d.m.v. grondwal (reeds in plan). Gebruik maken van inheemse soorten.
Ecologische verbindingzones	Kleine toename bezoekers	Natuurgerichte maatregelen: omvorming grasland, aanplant struweel, aanhaken bij beheerplan landgoed Halsaf.
Cultuurhistorische waarden	Geen negatief effect	-
Parels/A-locaties	Geen negatief effect	-
Abiotiek	Geen negatief effect	Natuurlijke afvoer regenwater (reeds in plan)
Ecosysteemdiensten	Recreatieve functie wordt versterkt	Aanleg amfibieënpool(en), omvorming van grasland (vergroting biodiversiteit). Aanplant inheemse struikgewassen en struwelen. Aanbrengen vleermuis- en vogelvoorzieningen.
Beschermde soorten en leefgebieden	Geen negatief effect	
Oppervlakte en samenhang gebieden	Toename verhard oppervlak	Aanleg van parkeerplaats en terrassen zorgen voor toename verhard oppervlak (ca 2.00m ²). Het oppervlakte Natuur binnen het plangebied wordt door de bestemmingsplanwijziging echter significant vergroot. Natuurgerichte maatregelen dragen bij aan samenhang GNN/GO en de waarde van het landgoed als stapsteen hierbinnen.

Geconcludeerd wordt dat de ontwikkelingen mogelijk zijn indien aanvullend natuurgerichte versterkende maatregelen worden genomen. Door het nemen van de bovengenoemde natuurgerichte maatregelen krijgt het landgoed een kwaliteitsimpuls en wordt substantieel bijgedragen aan de kernkwaliteiten en tegelijkertijd de ontwikkelingsdoelen van het betreffende GNN-deelgebied. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd. Hiervoor kan worden aangehaakt bij het beheerplan voor landgoed Halsaf (Stichting PHB 2008).

De ontwikkelingen hebben geen effect op Natuur buiten het GNN. Weidevogelgebieden liggen op grote afstand (meer dan 10 kilometer). Ganzenfoerageergebied ligt op circa 300 meter ten zuidwesten van het plangebied. De ontwikkelingen hebben geen effect op de openheid van dit gebied. De ontwikkelingen hebben ook geen significant verstrend effect (zie ook 2.5).

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

AERIUS (2016). Factsheet Ruimtelijke plannen – emissiefactoren, 14 september 2016.

Breure Janssen (2016). Oppervlaktes (GP & BVO) - Beekseweg 2 te Babberich. Breure & Janssen vormgevers en ingenieurs, 10 juni 2016.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Dorland, E., J. Pingen, J. Kusters & J. Ex (2014). PAS-gebiedsanalyse 038 Rijntakken (20141222). KWR Watercycle Research Institute & Provincie Gelderland.

Gemeente Zevenaar (2016). Bestemmingsplan landgoed Halsaf, ontwerp oktober 2016.

Forest Groen Consult (2016). Overzichtstekening en inrichtingsvoorstel parkeren, 13 juli 2016.

Min EZ (2015). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij het Alterra-rapport 1375 uit 2005.

Min EZ (2014). Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Rijntakken. Programmadirectie Natura 2000 | PDN/2013-038 | 038/066-068 Rijntakken, 23 april 2014.

Min EZ (2014a). Soortprofielen habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten.

Provincie Gelderland (2015a). Omgevingsvisie Gelderland.

Provincie Gelderland (2015b). Omgevingsverordening Gelderland juli 2015 (Regels en toelichting). Betreft Omgevingsverordening vastgesteld door PS op 24 september 2014 inclusief wijzigingen voortvloeiende uit het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014) deel I, vastgesteld door PS op 8 juli 2015) en het besluit tot Aanpassing begrenzing GNN en GO (vastgesteld door GS op 2 juni 2015).

Provincie Gelderland (2012). Concept beheerplan Natura 2000 Rijntakken, 3 december 2012.

Stichting PGB (2008). Beheerplan Kasteel Halsaf / Huize Babberich, periode 2008-2018. Stichting tot Behoud van Historische Buitenplaatsen, januari 2008.

Wallink, M. (2015). Quicksan natuurtoets landgoed Halsaf, Babberich . Rapport 15-027. EcoGroen Advies bv Zwolle.

Witpaard (2016). Bestemmingsplan Halsaf, 10 oktober 2016.

Internet

AERIUS Calculator (<https://calculator.aerius.nl/calculator/>)

Atlas van Gelderland-Kaartenviewer provincie Gelderland, o.a. kernkwaliteiten GNN en GO, Natuurbeheerplan (http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_...)

Effectenindicator (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.>)

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>)

NDFF (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd op 23 november 2016)

PAS.Bij12 – Grenswaarden Natura 2000-gebieden (<http://pas.bij12.nl/content/mededeling-over-de-ruimte-voor-meldingen>)

RVO (<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/agrarisch-natuur-en-landschapsbeheer>)

Bijlagen

Bijlage 2 - Instandhoudingsdoelen Rijntakken

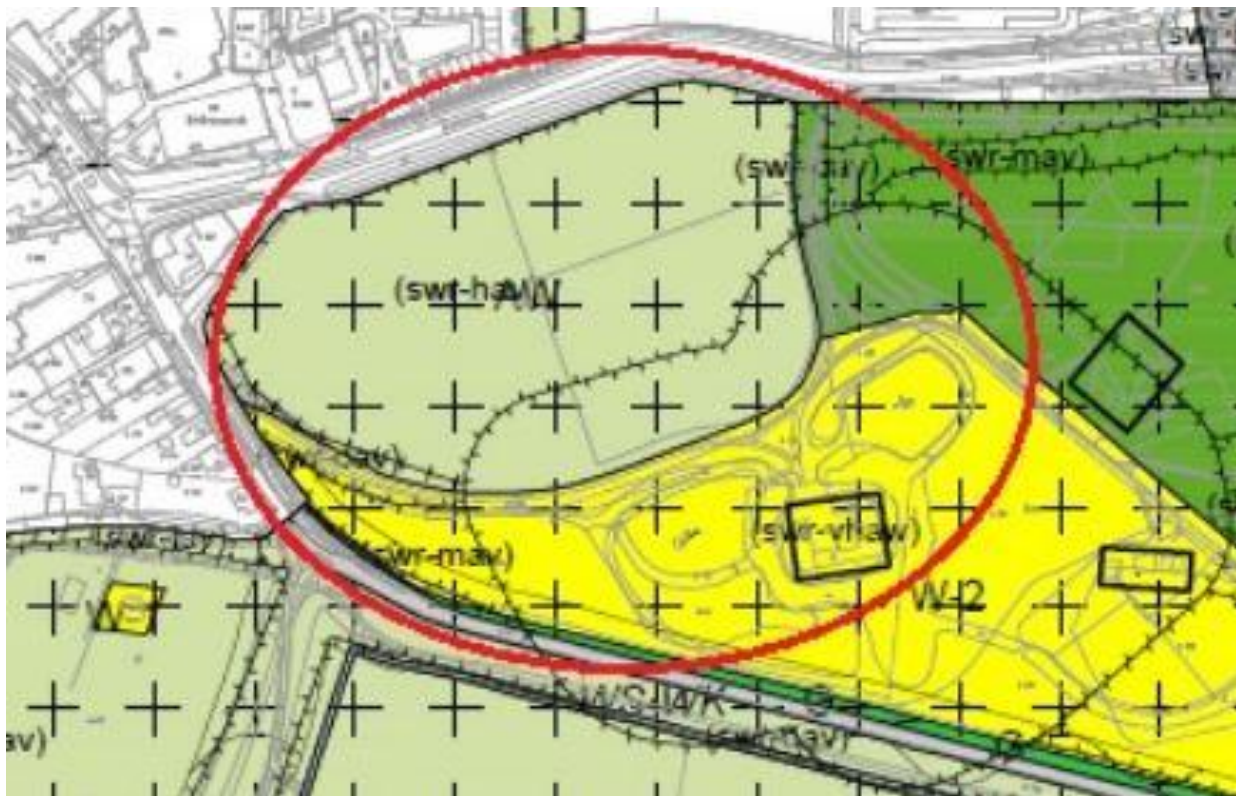
	Natura 2000-gebied Rijntakken	SVI	Doelstelling			Draagkracht	
		Landelijk	Opp.	Kwal.	Pop.	vogels	paren
Habitattypen							
H3150	Meren met Krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>			
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	-	>	=			
H3270	Slikkige rivieroever	-	>	>			
H6120	Stroomdalgraslanden	-	>	>			
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=			
H6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)	-	>	>			
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooiden (glanshaver)	-	>	>			
H6510B	Glanshaver- en vossenstaarthooiden (grote vossenstaart)	-	>	>			
H91E0A	Vochtige alluviale bossen (zachthoutbossen)	-	=	>			
H91E0B	Vochtige alluviale bossen (essen-lepenbossen)	-	>	>			
H91F0	Droge harthoutbossen	-	>	>			
Habitatrichtlijnsoorten							
H1095	Zeepril	-	>	>	>		
H1099	Rivierpril	-	>	>	>		
H1102	Elft	-	=	=	>		
H1106	Zalm	-	=	=	>		
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=		
H1145	Grote modderkruiper	-	>	>	>		
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=		
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=		
H1166	Kamsalamander	-	>	>	>		
H1318	Meervleermuis	-	=	=	>		
H1337	Bever	-	=	>	>		
Broedvogels							
A004	Dodaars	+	=	=			45
A017	Aalscholver	+	=	=			660
A021	Roerdomp	-	>	>			20
A022	Woudaap	-	>	>			20
A119	Porseleinhoen	-	>	>			40
A122	Kwartelkoning	-	>	>			160
A153	Watersnip	-	=	=			17
A197	Zwarte Stern	-	>	>			240
A229	IJsvogel	+	=	=			25
A249	Oeverzwaluw	+	=	=			680
A272	Blauwborst	+	=	=			95
A298	Grote karekiet	-	>	>			70
Niet-broedvogels							
A005	Fuut	-	=	=			570
A017	Aalscholver	+	=	=			1.300
A037	Kleine Zwaan	-	=	=			100
A038	Wilde zwaan	-	=	=			30
A039	Toendrariegans	+	=	=			2.800
A041	Kolgans	+	=	=			183.000
A043	Grauwe Gans	+	=	=			22.000
A045	Brandgans	+	=	=			5.200
A048	Bergeend	+	=	=			120
A050	Smient	+	=	=			17.900
A051	Krakeend	+	=	=			340
A052	Wintertaling	-	=	=			1.100
A053	Wilde eend	+	=	=			6.100
A054	Pijlstaart	-	=	=			130
A056	Slobeend	+	=	=			400
A059	Tafeleend	-	=	=			990
A061	Kuifeend	-	=	=			2.300
A068	Nonnetje	-	=	=			40
A125	Meerkoet	-	=	=			8.100
A130	Scholekster	-	=	=			340
A140	Goudplevier	-	=	=			140
A142	Kievit	-	=	=			8.100
A151	Kemphaan	-	=	=			1.000
A156	Grutto	-	=	=			690
A160	Wulp	+	=	=			850
A162	Tureluur	-	=	=			65

Bijlage 3 - Doelsoorten Unterer Niederrhein

code	Nederlandse naam	code	Nederlandse naam
	habitattypen		niet-broedvogels
H3130	zwakgebufferde vennen	A056	slobeend
H3150	meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	A052	wintertaling
H3260	submontane en laaglandrivieren	A050	smient
H3270	slikkige rivieroever		zomertaling
H6210	kalkgraslanden	A051	krakeend
H6430	ruigten en zomen	A041	kolgans
H6510	glanshaver en vossenstaarthooilanden		taigarietgans
H91E0	vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)		graspieper
H91F0	droge hardhoutooibossen	A059	tafeleend
	broedvogels	A067	brilduiker
A229	ijsvogel		kleine plevier
A042	dwerggans		holenduif
A021	roerdomp		roek
A045	brandgans		kauw
A197	zwarte stern		boomvalk
	ooievaar	A125	meerkoot
	bruine kiekendief	A153	watersnip
A122	kwartelkoning	A130	scholekster
A037	kleine zwaan		stormmeeuw
A038	wilde zwaan	A156	grutto
A027	grote zilverreiger		nachtegaal
A103	slechtvalk		bokje
A272	blauwborst	A070	grote zaagbek
A068	nonnetje	A160	wulp
	zwarte wouw		wielewaal
A151	kemphaan		wateraal
A140	goudplevier	A249	oeverzwaluw
A119	porseleinhoen	A276	roodborsttapuit
A193	visdief	A004	dodaars
	bosruiter	A161	zwarte ruiter
	niet-broedvogels	A164	groenpootruiter
	kleine karekiet		witgat
	veldleeuwerik	A162	tureluur
A054	pijlstaart	A142	kievit

Bijlage 4 - Huidig bestemmingsplan

Buitengebied Zevenaar, vastgesteld 25 september 2013

*Bestemmingen: Geel: wonen, Lichtgroen: agrarisch, Groen: Natuur (langs dijk), Donkergroen: bos
Dubbelbestemmingen Waarde-Archeologie en Waterstaat-Waterkering*

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

A

H

N

T

Agrarisch

Horeca

Natuur

Tuin

Dubbelbestemmingen

WR-A

WR-L

WR-NL

WS-WK

Waarde - Archeologie

Waarde - Landgoed

Waarde - Natuur en landschap

Waterstaat - Waterkering

Functieaanduidingen

(p)

(swr-hav)

(swr-mav)

(swr-oav)

(swr-vhaw)

parkeerterrein

specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting

specifieke vorm van waarde - middelmatige archeologische verwachting

specifieke vorm van waarde - onbekende archeologische verwachting

specifieke vorm van waarde - vastgestelde hoge archeologische waarde

Bouwvlak

bouwvlak

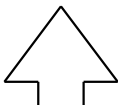
Maatvoeringaanduidingen

B

A
B

maximum bouwhoogte (m)

maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

STEDENBOUW
LANDSCHAP
RUIMTELIJKE ORDENING

t. 038 421 68 00 | info@witpaard.nl | www.witpaard.nl

opdrachtgever	Gemeente Zevenaar
betreft	bestemmingsplan Landgoed Halsaf, deel Huize Babberich
datum	04 oktober 2017
status	ontwerp
schaal	1 : 1.000
ID plan	NL.IMRO.0299.BP00HALSAF-ON01
project nummer	0299903
getekend	Melissa Bredewold
bladnummer	1/1

Bijlage 6 - Kernkwaliteiten GNN; deelgebied De Liemers Oost (38)

Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap

- Heideontginning- kampen- en essenlandschap in het oosten; kom- en broekontginningen in het westen; dicht en kleinschalig in het oosten, steeds opener naar het westen; overgangen naar Montferland en het Rijnstrangengebied
- Parel/A-locatie bos: De Bijvanck: landgoed met oude boslocatie met waardevolle bossen van rijkere bodems met bossoorten als bosanemoon en boszegge
- Parel: Kwartierse Dijk: smalle, kronkelige dijk met zeer rijk stroomdalgrasland met vele zeldzame soorten; mogelijk leefgebied knoflookpad
- Parel/A-locatie bos: Bosslag: eeuwenoud op oude rivierklei met overgangen naar zandiger gedeelten; het eiken-haagbeukenbos is het meest waardevol
- De evz Bingerden - Keppel en evz Veluwe - Montferland verbinden de Veluwe met Montferland en Duitsland: modellen das, kamsalamander (in het noorden); deze verbinding is tevens klimaatcorridor Veluwe - Eiffel (stuwwalcorridor)
- leefgebied das
- leefgebied steenuil
- cultuurhistorische waarden van de landgoederen, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels, en boerderijen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater, waterberging
- alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Aardkundige waarden

+: Nieuw Wehl

Waardevol open gebied of verkaveling

+

Parel

+

Natte landnatuur

Ja

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)

- ontwikkeling oude, natte en droge bossen met bijbehorende flora en fauna
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden en schrale graslanden
- ontwikkeling ecologische verbinding Bingerden - Keppel met poelen, natte graslanden en moerasjes, opgaande landschapselementen, etc.
- ontwikkeling ecologische verbinding Veluwe - Montferland met hagen, bosjes, boomgaardjes en graslanden
- ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking A12, A18, N335, N336, N812, N335, N316, N813 en N814
- ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen, moerassen en cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor vissen, reptielen en amfibieën
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. parken, kastelen, andere landgoedelementen, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen
- ontwikkeling houtproductie en andere ecosysteemdiensten

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden en schrale graslanden
- ontwikkeling ecologische verbinding Oude IJssel-west met natuurlijkere oevers voor de Oude IJssel, poelen, natte graslanden en moerasjes, opgaande landschapselementen, etc.
- ontwikkeling ecologische verbinding Montferland-noord met hagen, bosjes, boomgaardjes en graslanden
- ontwikkeling ecologische verbinding Montferland-west met hagen, bosjes, boomgaardjes en graslanden
- ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking A12, A18, N335, N336, N812, N335, N316, N813 en N814
- ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen, moerassen en cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor vissen, reptielen en amfibieën
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. parken, kastelen, andere landgoedelementen, ontginningen, houtwallen) en beheersvormen
- ontwikkeling houtproductie en andere ecosysteemdiensten

Ecologische verbindingen met evz-model

13. Oude IJssel-west (IJssel - Winterswijk - Duitsland): das, kamsalamander, rietzanger, winde
14. Montferland Noord (Reichswald Duitsland - Montferland - IJssel- Veluwe): das
15. Montferland - Bijvanck (Montferland - Rijnstrangen): das

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor haar omgeving. Tot de omgeving behoren zowel Natura 2000-gebieden als beschermde natuurmonumenten. Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Halsaf

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Landgoed Halsaf, Babberich	x, x x

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Landgoed Halsaf	S5LWVG61RzAe
Datum berekening	Rekenjaar
23 november 2016, 11:00	2017

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	5,19 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Depositie

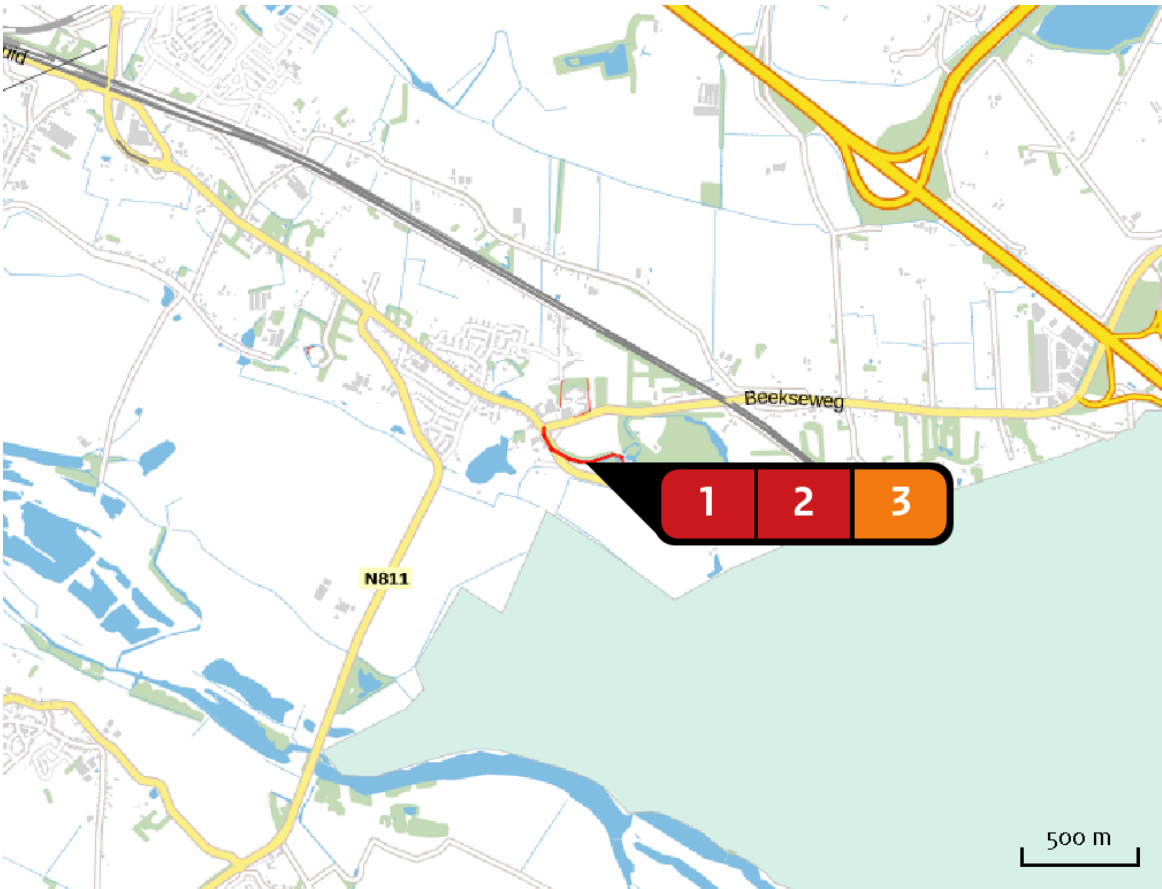
Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-
Situatie 1	
-	

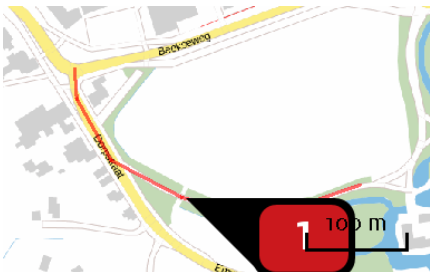
Toelichting

Berekening huidig feitelijk versus toekomstige situatie t.b.v. bestemmingsplanwijziging.

Locatie
Halsaf

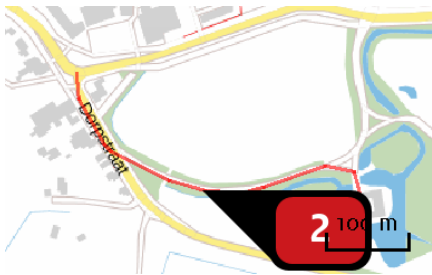

Emissie
(per bron)
Halsaf

Naam	Verkeersbewegingen
Locatie (X,Y)	205364, 435291
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	2,51 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	60,0	NOx NH3	2,51 kg/j < 1 kg/j

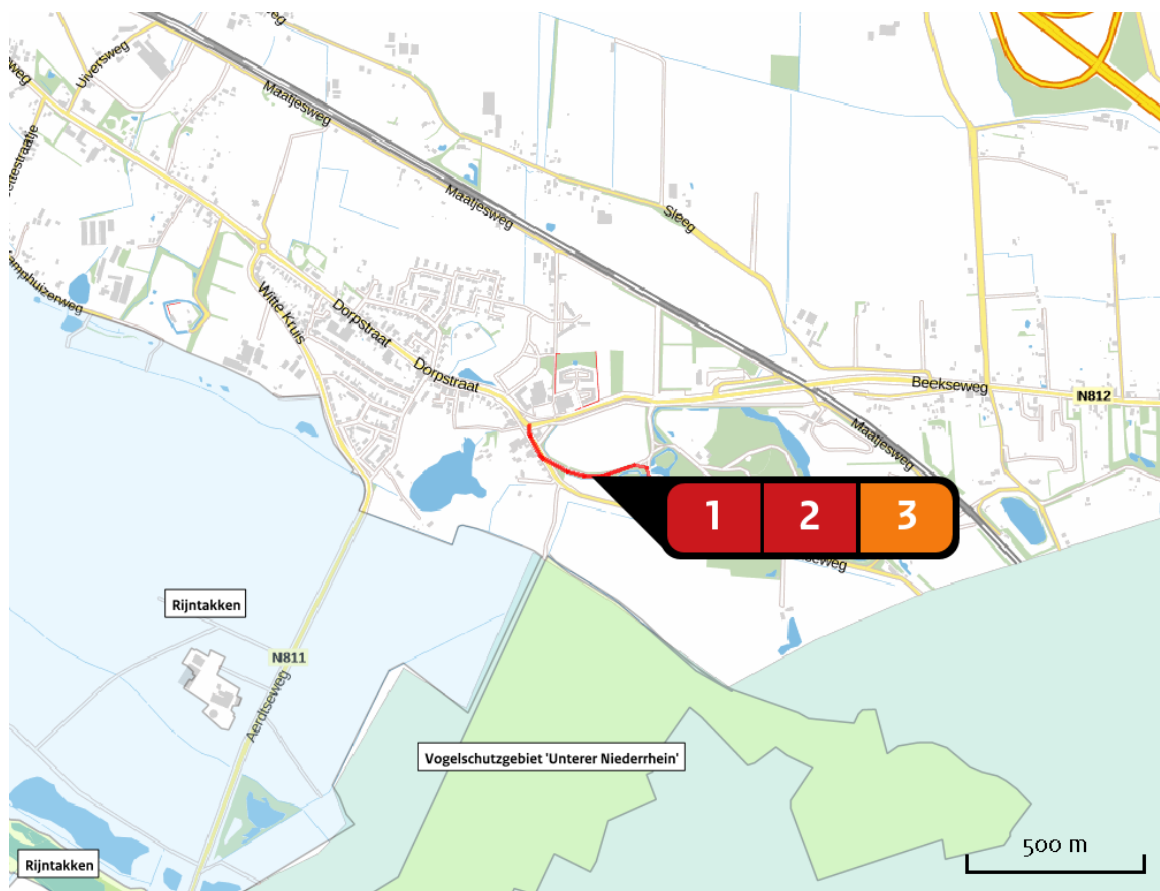
Naam **Bevoorrading**
Locatie (X,Y) **205402, 435277**
Uitstoothoogte **2,5 m**
Warmteinhoud **0,000 MW**
NOx **1,58 kg/j**
NH3 **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	2,0	NOx NH3	1,58 kg/j < 1 kg/j

Naam **Duiventil**
Locatie (X,Y) **205525, 435253**
Uitstoothoogte **1,0 m**
Warmteinhoud **0,000 MW**
Temporele variatie **Continue emissie**
NOx **1,10 kg/j**

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

- Habitatrictlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrictlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2015.1_20161101_e96704b153

Database versie 2015.1_20160514_goad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>